

Sygn. akt VIII C 1062/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 grudnia 2014 r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia, Wydział VIII Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Grzegorz Kurdziel

Protokolant: Anna Hrydziusko

po rozpoznaniu w dniu 24 listopada 2014 r. we Wrocławiu

na rozprawie

sprawy z powództwa H. K.

przeciwko Spółce Akcyjnej P. P. z siedzibą w W.

o podwyższenie renty

I. podwyższa rentę wyrównawczą zasądzoną prawomocnym wyrokiem Sądu Wojewódzkiego we Wrocławiu z dnia 28 czerwca 1988 r. w sprawie I C 321/85 z kwoty 19.965 st. zł (1,99 zł) miesięcznie do kwoty 647,27 zł (sześćset czterdzieści siedem złotych dwadzieścia siedem groszy) począwszy od maja 2014 r., płatną do 5-go dnia miesiąca z góry wraz z ustawowymi odsetkami w przypadku opóźnienia w płatności renty powstałego od dnia prawomocności niniejszego wyroku do dnia zapłaty;

II. zasądza od strony pozwanej Spółki Akcyjnej P. P. z siedzibą w W. na rzecz powódki H. K. tytułem podwyższonej renty za okres od maja 2011 r. do kwietnia 2014 r. kwotę 23.172,96 zł (dwadzieścia trzy tysiące sto siedemdziesiąt dwa złote dziewięćdziesiąt sześć groszy) wraz z ustawowymi odsetkami od tej kwoty od dnia uprawomocnienia się niniejszego wyroku do dnia zapłaty,

III. oddala dalej idące powództwo,

IV. nie obciąża powódki obowiązkiem zwrotu kosztów procesu,

V. kosztami opłaty od pozwu obciąża Skarb Państwa.

Sygnatura akt VIII C 1062/14

UZASADNIENIE

W pozwie wniesionym do tut. Sądu w dniu 23 maja 2014 r. powódka H. K. wniosła o podwyższenie renty wyrównawczej zasądzonej wyrokiem Sądu Wojewódzkiego we Wrocławiu z dnia 28 czerwca 1988 r. z kwoty 1,99 zł (19.965 zł przed denominacją) do kwoty 1.080,41 zł miesięcznie, począwszy od maja 2014 r., płatnej do 5-go dnia miesiąca z góry wraz z ustawowymi odsetkami w przypadku opóźnienia w płatności renty. Nadto wniosła o zasądzenie podwyższonej skapitalizowanej renty za okres od 6 maja 2011 r. do 5 maja 2014 r. (trzy lata przed wniesieniem pozwu) w kwocie 46.597,57 zł wraz z odsetkami od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty. Wniosła też o zasądzenie od strony pozwanej zwrotu kosztów procesu według norm.

Uzasadniając żądanie podała, że obecnie wypłacana renta w kwocie

1,99 zł miesięcznie, tj. w wysokości pierwotnie ustalonej w wyroku z 1988 r., wskutek utraty siły nabywczej pieniądza nie spełnia swojej funkcji i nie stanowi obecnie żadnej realnej wartości.

Strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa ewentualnie o uwzględnienie żądania podwyższenia renty w zakresie nieprzekraczającym kwoty 647,27 zł miesięcznie, zaś żądania wyrównawczego w zakresie nieprzekraczającym 21.011,37 zł. Nadto wniosła o nieobciążanie jej kosztami procesu.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Wyrokiem z dnia 28 czerwca 1988 r. Sąd Wojewódzki we Wrocławiu w sprawie I C 321/85 zasądził od strony pozwanej Dyrekcji Okręgu Poczty i (...) we W. na rzecz powódki H. K. (ówczesne nazwisko Szewczyk) rentę uzupełniającą w kwocie po 19.965 zł miesięcznie, poczynając od 1-go marca 1988 r. i nadal, płatną do 5-go dnia każdego miesiąca „z 8 % w przypadku opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat“. Po ustaleniu, iż Dyrekcja Okręgu Poczty i (...) we W. jako pracodawca ponosi odpowiedzialność za skutki wypadku, któremu uległa powódka w dniu 29 sierpnia 1982 r., Sąd Wojewódzki przyjął, iż należna powódce renta wyrównawcza należna na podstawie art. 445 k.c. powinna zostać ustalona poprzez obliczenie różnicy pomiędzy hipotetycznymi zarobkami możliwymi do osiągnięcia na stanowisku starszego ekspedienta zajmowanym w chwili wypadku przez powódkę a przychodami faktycznie uzyskiwanymi z tytułu renty inwalidzkiej.

Dowód: - wyrok Sądu Wojewódzkiego we Wrocławiu z dnia 28.6.1988 r. – w aktach I C 321/85 – w załączeniu

W 1985 r. przedsiębiorstwo państwowe (...), „Telegraf i Telefon“ zostaje przekształcone w państwową jednostkę organizacyjną „(...) Telegraf i Telefon“, która w 1991 r. zostaje przekształcona w państwowe przedsiębiorstwo użyteczności publicznej „P. P.“ i (...) Spółkę Akcyjną. W 2009 r. państwowe przedsiębiorstwo użyteczności publicznej „Poczta Polska“ zostaje przekształcone w Spółkę Akcyjną „Poczta Polska“.

okoliczności znane powszechnie

Aktualnie w Spółce Akcyjnej P. P. nie występuje stanowisko „starszego ekspedienta“, natomiast w zakładowym układzie zbiorowym pracy przewidziano adekwatne stanowisko „ekspedienta“.

bezsporne

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie dla grupy zawodowej ekspedieni w Spółce Akcyjnej P. P. wynosiło: w 2010 r. brutto 2250,44 zł, netto 1.639,13 zł, w 2011 r. brutto 2.247,85 zł, netto 1.637,10 zł, w 2012 r. brutto 2.233,44 zł, netto 1.627,79 zł, w 2013 r. brutto 2.343,35 zł, netto 1.704,09 zł, w 2014 r. brutto 2.385,65 zł, netto 1.733,31 zł.

Dowód: - informacja D.(...)Wynagrodzeń P. P. S.A. – k. 34

W spornym okresie powódka otrzymywała rentę z tytułu niezdolności do pracy: od maja 2011 r. do lutego 2012 r. brutto 1.106 zł, netto 939,82 zł, od marca 2012 r. do lutego 2013 r. brutto 1.219 zł, netto 1030,22 zł, od marca 2013 r. do lutego 2014 r. brutto 1.268 zł, netto 1.069,59 zł, od marca 2014 r. brutto 1.288 zł, netto 1.086,04 zł

Dowód: - decyzje rentowe – k. 57-60

Od 1988 r. powódka otrzymywała rentę w nominalnej wysokości 19.965 starych zł (po denominacji 1,99 zł), która od 2009 r. była jej wypłacana przez stronę pozwaną jako następcę prawnego państwowej jednostki organizacyjnej „(...) Telegraf i Telefon“.

bezsporne

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo jako zasadniczo słuszne zasługiwało na częściowe uwzględnienie.

Jako podstawę faktyczną żądania powódka wskazała utratę siły nabywczej pieniądza oraz pogarszający się jej stan zdrowia a także okoliczność, iż obecnie całkowicie utraciła ona zdolność do pracy.

W ocenie Sądu pierwsza z tych okoliczności stanowi uzasadnioną przyczynę zastosowania art. 907 § 2 k.c. Przepis ten stanowi, że jeżeli obowiązek płacenia renty wynika z ustawy, każda ze stron może w razie zmiany stosunków żądać zmiany wysokości lub czasu trwania renty, chociażby wysokość renty i czas jej trwania były ustalone w orzeczeniu sądowym lub w umowie.

Istotny spadek siły nabywczej pieniądza, o którym mowa w art. 3581 § 3 k.c., może uzasadnić zmianę wysokości renty odszkodowawczej wyłącznie na podstawie przepisu art. 907 § 2 k.c. (por. uchwałę Sądu N. z 20 kwietnia 1994 r. III CZP 58/94, OSNC 1994/11/207). Zaistniały niewątpliwie od roku 1988, w którym ustalono wysokość renty, spadek siły nabywczej pieniądza spowodował bowiem zmianę okoliczności w rozumieniu art. 907 § 2 k.c., gdyż z powodu spadku siły nabywczej pieniądza podwyższeniu uległo z jednej strony hipotetyczne wynagrodzenie, które mogłaby osiągnąć powódka, gdyby nadal pracowała na stanowisku zajmowanym w chwili wypadku, z drugiej zaś, z tych samych powodów zmianie uległa otrzymywana przez nią renta z ubezpieczeń społecznych z tytułu niezdolności do pracy.

W sprawie o podwyższenie wysokości renty sąd jest związany zasadą i stopniem odpowiedzialności dłużnika, ustalonymi w wyroku przyznającym rentę poszkodowanemu, natomiast rozmiary doznanej szkody oznacza już ten sąd samodzielnie (por. wyrok S.N. z 13 października 1987 r., IV CR 265/87, LEX 8842)

W dacie ustalania renty powódka miała ustaloną 85 % niezdolność do pracy, zaś obecnie ta niezdolność jest całkowita, Sąd uznał za właściwe przyjęcie jako podstawę obliczeń 100 % przeciętnego wynagrodzenia grupy zawodowej ekspedieni w przedsiębiorstwie pozwanej Spółki.

Mając na uwadze, iż w 1988 r. zarobki i renty były wyrażane w kwotach netto, tj. bez składek na ubezpieczenia społeczne i podatku dochodowego, Sąd w obecnym składzie przyjął jako adekwatną dla sytuacji życiowej powódki metodę netto, zwłaszcza, że sama renta wyrównawcza nie podlega oskładkowaniu ani opodatkowaniu.

Sąd obliczył wartość podwyższonej renty miesięcznej poprzez odjęcie faktycznie osiągniętych przez powódkę kwot renty z tytułu niezdolności do pracy od hipotetycznych zarobków powódki, odpowiednich dla przeciętnego wynagrodzenia netto pracowników z grupy zawodowej ekspedieni:

a) w okresie od maja 2011 r. do grudnia 2011r.:

$1.637,10 \text{ zł} - 939,82 \text{ zł} = 697,28 \text{ zł}$

b) w okresie od stycznia 2012 r. do lutego 2012r.:

$1.627,79 \text{ zł} - 939,82 \text{ zł} = 687,97 \text{ zł}$

c) w okresie od marca 2012 r. do grudnia 2012r.:

$1.627,79 \text{ zł} - 1.030,22 \text{ zł} = 597,57 \text{ zł}$

d) w okresie od stycznia 2013 r. do lutego 2013r.:

$1.704,09 \text{ zł} - 1.030,22 \text{ zł} = 673,87 \text{ zł}$

e) w okresie od marca 2013 r. do grudnia 2013r.:

$1.704,09 \text{ zł} - 1.069,59 \text{ zł} = 634,50 \text{ zł}$

f) w okresie od stycznia 2014 r. do lutego 2014r.:

$$1.733,31 \text{ zł} - 1.069,59 \text{ zł} = 663,72 \text{ zł}$$

g) w okresie od marca 2014 r. i nadal:

$$1.733,31 \text{ zł} - 1.086,04 \text{ zł} = \mathbf{647,27 \text{ zł}}$$

Stąd wysokość renty od maja 2014 r. została w pkt. I wyroku podwyższona do kwoty 647,27 zł.

Mając na uwadze, iż powódka żądała kwoty wyrównawczej za okres od maja 2011 r. do kwietnia 2014 r., sąd obliczył sumę przypadających na ten czas

a podwyższonych w powyżej opisany sposób rent i pomniejszył ją o kwoty faktycznie wypłacanej renty po 1,99 zł miesięcznie:

a) za okres od maja 2011 r. do grudnia 2011r.:

$$(697,28 \text{ zł} - 1,99 \text{ zł}) \times 8 = \mathbf{5.562,32 \text{ zł}}$$

b) za okres od stycznia 2012 r. do lutego 2012r.:

$$(687,97 \text{ zł} - 1,99 \text{ zł}) \times 2 = \mathbf{1.371,96 \text{ zł}}$$

c) za okres od marca 2012 r. do grudnia 2012r.:

$$(597,57 \text{ zł} - 1,99 \text{ zł}) \times 10 = \mathbf{5.955,80 \text{ zł}}$$

d) w okresie od stycznia 2013 r. do lutego 2013r.:

$$(673,87 \text{ zł} - 1,99 \text{ zł}) \times 2 = \mathbf{1.343,76 \text{ zł}}$$

e) w okresie od marca 2013 r. do grudnia 2013r.:

$$(634,50 \text{ zł} - 1,99 \text{ zł}) \times 10 = \mathbf{6.325,10 \text{ zł}}$$

f) w okresie od stycznia 2014 r. do lutego 2014r.:

$$(663,72 \text{ zł} - 1,99 \text{ zł}) \times 2 = \mathbf{1.323,46 \text{ zł}}$$

g) w okresie od marca 2014 r. do kwietnia 2014 r.:

$$(647,27 \text{ zł} - 1,99 \text{ zł}) \times 2 = \mathbf{1.290,56 \text{ zł}}$$

Wysokość świadczenia wyrównawczego tytułem podwyższenia renty za okres od maja 2011 r. do kwietnia 2014 r. wyniosła zatem **23.172,96 zł**, którą to kwotę zasądono w pkt. II wyroku.

Ponieważ w pkt. I wyroku zastrzeżono ustawowe odsetki na wypadek opóźnienia w płatności świadczeń, Sąd zamieścił przy tym dodatkowe zastrzeżenie, iż chodzi o opóźnienie powstałe dopiero po uprawomocnieniu się wyroku, co ma znaczenie w przypadku świadczeń rentowych należnych za okres od maja 2014 r. do uprawomocnienia się wyroku – ponieważ wyrok zmieniający wysokość renty ma charakter konstytutywny. Z tych samych powodów od sumy podwyższonych rent podlegającej wyrównaniu za okres wsteczny, objętej pkt. II wyroku, zasądono ustawowe odsetki liczone dopiero od dnia uprawomocnienia się wyroku.

Dalej idące powództwo podlegało oddaleniu. Zaproponowane przez powódkę w pozwie podwyższenie renty nie znajdowało odzwierciedlenia w zgromadzonym materiale dowodowym. W szczególności należy podkreślić, iż w

chwili zamknięcia rozprawy powódka - odmiennie niż w samym pozwie - zaakceptowała jako bezsporne, iż aktualnie stanowiskiem adekwatnym do uprzednio przez nią zajmowanego jest stanowisko ekspedienta. Wysokość przeciętnego wynagrodzenia ekspedientów Sąd ustalił na podstawie niekwestionowanego przez powódkę zestawienia sporządzonego przez D.(...)Wynagrodzeń P. P. S.A., zaś wysokość renty powódki z tytułu niezdolności do pracy w wartościach netto – w oparciu o przedłożone przez powódkę decyzje rentowe.

Sąd nie obciążył pozwanej obowiązkiem zwrotu kosztów procesu adekwatnie do proporcji, w jakiej przegrała sprawę, ani też nie obciążał strony pozwanej kosztami opłaty od pozwu, jako że rozstrzygnięcie sprawy zależało od obrachunku Sądu.

Sąd orzeczono jak w sentencji.